

MINERALENMANAGEMENT OP VLEESKUIKENBEDRIJVEN

F.C.J. Alofs
DLV Pluimveehouderij Team Zuid

Met ingang van 1 januari 1995 wordt in het kader van de 3de fase mestbeleid, 30 % op de niet grondgebonden mestproductierechten gekort. Pluimveehouders die droge mest exporteren of afzetten via een mestverwerker worden van deze korting vrijgesteld. Deze zogenaamde "nul-optie" zal ongetwijfeld door een aantal vleeskuikenhouders worden benut om inkrimping van het aantal aanwezige dieren te voorkomen.

Bij een groot deel van de vleeskuikenhouders zal de 30 % korting nauwelijks invloed hebben op het aantal te houden dieren. Een kleiner aantal zal wel de invloed van de korting gaan merken. Deze laatste groep heeft na het ingaan van de meststoffenwet het aantal dieren uitgebreid en de zogenaamde latente ruimte geheel of gedeeltelijk benut.

Tweedeling

De tweedeling die door de nuloptie komend jaar ontstaat zal gevolgen hebben. Als achteraf blijkt dat de fosfaatproductie groter is dan het fosfaatrecht staat de wetgever klaar met een heffing die niet gering is. Deze zogenaamde wurgheffing komt ieder jaar terug als de fosfaatproductie meer blijkt te zijn dan de fosfaatrechten. Vooral op deze bedrijven zal de mineralenbalans verbeterd dienen te worden.

MiAR

In de wetgeving staat fosfaat centraal, vandaar dat we ons ook hier toe beperken. Hiernaast zullen we ons nog meer moeten beperken. Want alhoewel in de afgelopen jaren de mineralenboekhouding ook voor de vleeskuikens is ontwikkeld en vele reeds hiervan kennis hebben genomen, is dit systeem nog niet van toepassing. Voorlopig blijft de overschotsheffing gebaseerd op aanvoer van fosfaat en eventueel bijgesteld door MiAR.

MiAR (Mineralen Aanvoer Registratie) gaat uit van normen die gebaseerd zijn op gemiddelde technische resultaten van een diersoort in het verleden. Het houdt geen rekening met de afwijkingen van verschillende bedrijfsresultaten en/of produktiesystemen van individuele bedrijven.

MiAR kijkt alleen naar aangevoerde kilogrammen mineralen. En dan niet alleen naar fosfor, maar ook naar de hoeveelheid eiwit dat per dier per jaar aangevoerd is. Vanuit de combinatie van deze getallen wordt de aan te houden fosfaat produktienorm bepaald.

Bij de mineralenboekhouding komt het werkelijke overschot aan mineralen naar boven. Niet alleen de aanvoer, maar ook de afvoer via vlees en uitval is dan van belang.

Straks berekent u de fosfaatproductie over 1995. U kunt dan geen gebruik maken van het werkelijke verbruik volgens de mineralenboekhouding, maar moet gebruik maken van de MiAR-norm die uit de combinatie aanvoer fosfor en eiwit voor u van toepassing is. Dit kan voor u als pluimveehouder gevolgen hebben voor de vraag hoe en welke maatregelen u kunt nemen om enerzijds de wurgheffing te voorkomen en anderzijds geen of weinig dieren minder hoeft te houden.

Aankoop mestrechten

Om het gevolg van de korting op de mestproductierechten op te vangen wordt al snel gedacht aan aankoop van mestrechten. Dit is een gemakkelijke oplossing maar wel erg duur. Duur

vanwege de hoge aanschaf- en afschrijvingskosten.

Stel dat er mestrecht gekocht wordt van f. 25,- per netto te besteden kg fosfaat. Elke dierplaats die hierdoor behouden kan blijven zal de eerste jaren nauwelijks of niets toevoegen aan uw inkomen. En dat terwijl de wetgeving nog niet eens duidelijk is of de korting van tijdelijke of langdurige aard is. Tijdens het mestaccord is n.l. afgesproken dat het fosfaatproductierecht in 1997 kan vervallen als blijkt dat de mineralenboekhouding regulerend werkt. De aankoop van mestproductierecht kan doelbewust, als schrikactie of als noodsprong gebeuren. Maar is u al bekend in hoeverre uw huidige bedrijfsvoering nog mogelijkheden biedt om de fosfaatproductie al, op dit ogenblik te beperken? Ik wil daarom ingaan op: opzetplanning, voeding, voerstrategie en afleveringsgewichten.

Opzetplanning

Omdat de fosfaatproductie voorlopig nog met MiAR berekend wordt, zijn de teldata van belang. De mineralen aanvoer wordt namelijk gedeeld door het gemiddelde aantal vleeskuikens die via de telkaart aanwezig waren. Bij een verschil aan teldata zal de aanvoer van fosfor ook verschillend zijn, met gevolg een ander fosfaatsnorm. Planning is belangrijk. De mestproductie en heffing wordt per kalenderjaar afgerekend.

Voeding

Het uitgangspunt voor MiAR is de aanvoer aan Ruw Eiwit en Fosfor via het voer. Aan de hand van praktijkcijfers constateer ik een grote variatie in RE en P gehalten in vleeskuikenvoerders. Bij normale voeders, zonder bijvoeren van tarwe, is een verschil te constateren voor eiwit van ruim 10% en voor fosfor van ruim 20%.

Naast de voersamenstelling heeft ook het voerverbruik per kg groei invloed op de aanvoer van mineralen.

In de vleeskuikenhoudery zijn veel bedrijven die op één of andere manier tarwe bijvoeren. Het lijkt erop dat door het bijvoeren van tarwe het fosfaatoverschot verlaagd kan worden.

In het kader van MiAR moet de eiwit- en fosfoeraanvoer geregistreerd worden. De pluimveehouder mag mineralencijfers van enkelvoudige grondstoffen (tarwe) niet zelf registreren maar moet de gegevens over de gebruikte tarwe via de voerleverancier aangeleverd krijgen. Per 1 januari 1995 is dit wel mogelijk.

Voerstrategie

Het voerverbruik blijft belangrijk. Het streven om er technisch alles uit te halen wat erin zit wordt vervangen door te streven om zo gunstig mogelijk te produceren met zo min mogelijk mineralen.

Fasenvoeding is niet alleen van belang voor de groei van de dieren, voerconversie en voerkosten, maar ook vanwege de aanvoer van mineralen.

In de diverse voeders, start, groei en afmest zien we vaak andere eiwit- en fosforgehaltes. Immers de dieren worden naar behoefte gevoerd. Door meer of minder voer te verstrekken van een bepaald voersoort wordt de mineralenaanvoer beïnvloed.

Afleveringsgewicht

MiAR maakt geen onderscheid in verschillende afleveringsgewichten van de kuikens. Uit diverse waarnemingen blijkt dat de zwaardere kuikens een hoger fosfaat overschot hebben t.o.v. licht afgeleverde kuikens. In veel gevallen hebben we het afleveringsgewicht niet in de hand.

Samenvattend

Samenvattend wil ik stellen dat de dreigende korting op de mestrechten iedere pluimveehouder noodzaakt te bezien welke maatregelen voor zijn of haar bedrijf van belang zijn. In een aantal gevallen zullen nauwelijks aanpassingen nodig zijn om de huidige bedrijfsvoering te kunnen handhaven. Op een aantal bedrijven kan het wel gaan knellen. Gelet op de toepassing van het MiAR systeem is een goede opzetplanning noodzakelijk. Door aandacht te besteden aan voeding en voerstrategie kan de mineralenaanvoer verminderd worden.

Diegene die de latente ruimte hebben opgevuld en zonder meer het huidige aantal vleeskuikens willen blijven behouden zullen mestrechten dienen aan te kopen.

Nu en in de toekomst blijft voorop staan dat een optimale produktie plaatsvindt met zo min mogelijk mineralenoverschot. Dit geldt nu met MiAR en straks ook met de mineralenboekhouding.